INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Češi za 1. světové války

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Kokory

Číslo projektu: CZ.1.07/14.00/21.2149

Datum: 15. 10. 2012

Autor: Denisa Biskupová

Název: VY_32_INOVACE_20_D_Češi za 1. světové války

Téma: Vznik Československa a Češi za 1. světové války

Anotace: Pracovní list do dějepisu určený k procvičování probraného učiva (pojmy, události a osobnosti vztahující se k probíranému období)a k rozvoji samostatného myšlení žáků.

Věková skupina: 8. – 9. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Dějepis

Přílohy: Řešení, zdroj materiálů

.

Vznik Československa – pracovní list

1. Doplň text:

Na počátku 1. světové války politický život v habsburské monarchii ustal. Byla nastolena vojensko – úřednická ……. . Opoziční poslanci byli zatýkáni, někteří např. Karel …… a Alois ……byli odsouzeni k trestu smrti.
V roce 1914 odešel do zahraničí budoucí československý prezident …… …….. …….. a zahájil protihabsburský odboj. Jeho spolupracovníky se stali pozdější československý prezident …… ……. a slovenský astronom a důstojník francouzské armády …… …… …….. V Paříži založili Československou národní radu, která se stala centrem boje za ……..…… stát.
Ten byl vyhlášen 28. …….. …….

2. Seřaď věty tak, aby text odpovídal měnícímu se postoji dohodových mocností k možnosti rozbít Rakousko – Uhersko.

a) Podpora Masaryka a uznání Československé národní rady jako budoucí vlády samostatného státu.

b) Odmítání, odměřený postoj mocností k Masarykově snaze rozbít Rakousko – Uhersko.

c) Zhroucení východní fronty, přesun německé armády na západ, neúspěch tajných jednání s Rakouskem o vystoupení ze spolku s Německem – opuštěna snaha zachovat Rakousko – Uhersko.

3. Masarykovu snahu o samostatný stát podporovali morálně i finančně krajanské spolky v zahraničí.

Kdo to byli krajané?

V kterých zemích krajané žili?

4. Významný přínos v boji za samostatný stát znamenal i vojenský odboj. Do bojů na frontách 1. světové války zasáhly i československé legie. Odpověz na otázky:

Co to byly legie?

Kdo organizoval zakládání legií?

V kterých zemích vznikaly?

Na kterých frontách legionáři bojovali?

Legionáři se oslovovali bratře. Na jakou tradici navazovali?

5. V průběhu války se měnil i vztah českých politiků a veřejnosti k habsburské monarchii.
Označ správná tvrzení:
a) Od počátku 1. světové války čeští politici usilovali o rozbití Rakouska – Uherska a Masarykovi vyjadřovali podporu.

b) Čeští politici věřili, že bude možná přeměna Rakouska – Uherska ve federativní stát.

c) Na podporu Masaryka vystoupili roku 1917 čeští spisovatelé.

d) Česká veřejnost byla s životem v monarchii spokojena a nijak se proti válečnému strádání nebouřila.

6. Kdo jsem?
a) Profesor Karlovy univerzity v Praze, organizátor protihabsburského odboje a první československý prezident.
Do české politiky, kterou nazýval „českým hulvátovem“ se snažil přinést morální principy a slušnost.

b) Poslední habsburský císař. Na trůn nastoupil roku 1916 po smrti svého prastrýce Františka Josefa I.. Zúčastnil se bojů 1. světové války (na italské frontě). Po rozpadu monarchie odjel do Švýcarska. Neúspěšně se pokusil získat alespoň uherský trůn. Zemřel v internaci na Madeiře.

c) Slovenský vědec, politik, voják a spoluzakladatel českého státu. Vystudoval astronomii. Podílel se na vytvoření československých legií. Roku 1918 při návratu do vlasti zahynul při letecké havárii. (Jeho smrt je dosud neobjasněna. Někteří ji označují jako neštěstí, jiní jako sebevraždu nebo vraždu.)

d) Světoznámá česká operní pěvkyně, která zpívala například v Metropolitní opeře v New Yorku (po boku Carusa). V roce 1914 se vrátila do Čech, kde byla nucena zůstat až do konce války. Do konce života žila na zámku ve Stráži nad Nežárkou.

Vznik Československa – pracovní list - řešení

1. Doplň text:

Na počátku 1. světové války politický život v habsburské monarchii ustal. Byla nastolena vojensko – úřednická **diktatura**. Opoziční poslanci byli zatýkáni, někteří např. Karel **Kramář** a Alois **Rašín** byli odsouzeni k trestu smrti.
V roce 1914 odešel do zahraničí budoucí československý prezident **Tomáš Garrigue Masaryk** a zahájil protihabsburský odboj. Jeho spolupracovníky se stali pozdější československý prezident **Edvard Beneš** a slovenský astronom a důstojník francouzské armády **Milan Rastislav Štefánik**. V Paříži založili Československou národní radu, která se stala centrem boje za **samostatný** stát.
Ten byl vyhlášen 28. **října 1918**.

2. Seřaď věty tak, aby text odpovídal měnícímu se postoji dohodových mocností k možnosti rozbít Rakousko – Uhersko.

a) Podpora Masaryka a uznání Československé národní rady jako budoucí vlády samostatného státu.**3**

b) Odmítání, odměřený postoj mocností k Masarykově snaze rozbít Rakousko – Uhersko.**1**

c) Zhroucení východní fronty, přesun německé armády na západ, neúspěch tajných jednání s Rakouskem o vystoupení ze spolku s Německem – opuštěna snaha zachovat Rakousko – Uhersko.**2**

3. Masarykovu snahu o samostatný stát podporovali morálně i finančně krajanské spolky v zahraničí.

Kdo to byli krajané? Čeští a slovenští vystěhovalci, kteří většinou z ekonomických důvodů odcházeli do ciziny.

V kterých zemích krajané žili? Francie, Velká Británie, Rusko, USA

4. Významný přínos v boji za samostatný stát znamenal i vojenský odboj. Do bojů na frontách 1. světové války zasáhly i československé legie. Odpověz na otázky:

Co to byly legie? Československé vojsko tvořené krajany, přeběhlíky a zajatci.

Kdo organizoval zakládání legií? Milan Rastislav Štefánik

V kterých zemích vznikaly? Rusku, Francii, Itálii

Na kterých frontách legionáři bojovali? Západní , východní a italské

Legionáři se oslovovali bratře. Na jakou tradici navazovali? Sokolskou

5. V průběhu války se měnil i vztah českých politiků a veřejnosti k habsburské monarchii.
Označ správná tvrzení:
a) Od počátku 1. světové války čeští politici usilovali o rozbití Rakouska – Uherska a Masarykovi vyjadřovali podporu. **Ne**

b) Čeští politici věřili, že bude možná přeměna Rakouska – Uherska ve federativní stát.**Ano**

c) Na podporu Masaryka vystoupili roku 1917 čeští spisovatelé.**Ano**

d) Česká veřejnost byla s životem v monarchii spokojena a nijak se proti válečnému strádání nebouřila. **Ne**

6. Kdo jsem?
a) Profesor Karlovy univerzity v Praze, organizátor protihabsburského odboje a první československý prezident.
Do české politiky, kterou nazýval „českým hulvátovem“ se snažil přinést morální principy a slušnost. **Tomáš Garrigue Masaryk**

b) Poslední habsburský císař. Na trůn nastoupil roku 1916 po smrti svého prastrýce Františka Josefa I.. Zúčastnil se bojů 1. světové války (na italské frontě). Po rozpadu monarchie odjel do Švýcarska. Neúspěšně se pokusil získat alespoň uherský trůn. Zemřel v internaci na Madeiře.
Karel I.

c) Slovenský vědec, politik, voják a spoluzakladatel českého státu. Vystudoval astronomii. Podílel se na vytvoření československých legií. Roku 1918 při návratu do vlasti zahynul při letecké havárii. (Jeho smrt je dosud neobjasněna. Někteří ji označují jako neštěstí, jiní jako sebevraždu nebo vraždu.)
Milan Rastislav Štefánik

d) Světoznámá česká operní pěvkyně, která zpívala například v Metropolitní opeře v New Yorku (po boku Carusa). V roce 1914 se vrátila do Čech, kde byla nucena zůstat až do konce války. Do konce života žila na zámku ve Stráži nad Nežárkou.
Ema Destinnová

Zdroj materiálů:
Není – li uvedeno jinak, je autorem tohoto materiálu a všech jeho částí Denisa Biskupová.